

YENİ BİR SAYIMIZI ÇIKARIRKEN

EDİTÖRDEN

Değerli Bilim İnsanları;

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi olarak çıkarmış olduğumuz KAREFAD'ın Nisan 2016 sayısıya karşınızda olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda bir makale kütüphane ve arşivcilik, üç makale dil ve edebiyat, bir makale tarih alanında kaleme alınmış beş telif ve biri İngilizceden diğeri Rusçadan çevrilen iki çeviri makale ile okuyucularımızın karşısına çıkıyoruz. Bu sayımızdan itibaren dergimizdeki bazı gelişmeleri de kıymetli okuyucu ile paylaşmak gereği hissediyoruz. Öncelikle dergimizin artık Dergi Parkta bulunduğunu ve iki indeks tarafından tarandığı haberini vermek isteriz. Ayrıca dergimiz ULAKBİM TR Dizin'e başvurmuş ve izleme sürecine de girmiş bulunmaktadır.

Bu vesileyle, uluslararası bir dergi olma hedefi olan KAREFAD'ın bu amacına ulaşmasının, siz değerli okuyucu ve yazarlarımızın destekleriyle gerçekleşeceğinden de hiç şüphemiz yok. Son gelişme ise dergimizin yayım politikasında değişikliğe gitmek suretiyle ULAKBİM'de taranan diğerk hakemli ve indeksli dergiler formatında çıkmaya başlamasıdır. Dolayısıyla dergimize gönderilen yazılar artık *telif makaleler*, *çeviriler*, *görüşler* ve *kitabiyat* başlıkları altında değerlendirilmektedir. Her yıl çıkan sayılar bir cildi oluşturmakta ve her ciltte iki sayı bulunmaktadır. Bu vesileyle dergimiz bundan sonra her yıl bir cilt ve iki sayı olarak çıkacaktır (Örneğin; C4 S1, C4 S2 ve C5 S1, C5 S2 vb.).

Bu kısa bilgi paylaşımından sonra bu sayımızdaki çalışmalara kısaca bir göz atabiliriz. KAREFAD'ın bu sayısında ilk makale üç yazarlı olup C. Polat, M. A. Akkaya, K. Binici tarafından kaleme alınmakta ve "1 Kasım 2015 Genel Seçimleri Parti Bildirgelerinde Eğitim, Kütüphane ve Bilgi Temaları" başlığını taşımaktadır. Güncel ve ilginç bir temaya dikkat çeken makalede siyasi seçim dönemlerinin, politikacılar kadar farkı beklentileri ve öncelikleri olan seçmenlerin de kendilerini siyasete en yakın buldukları ve sahnenin aktörü hissettikleri zamanlar olduğu vurgulanmaktadır.

Bu çalışmada; 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan Türkiye Genel Seçimleri öncesi siyasi partilerin hazırladıkları seçim bildirgeleri, bilgi ve bilgi merkezi olarak kütüphanelerin eğitim alanı ile ilişkilendirilmesi açısından değerlendirilmiştir. Çalışma, seçimde aldıkları oy oranları ile TBMM'de temsil hakkı kazanan 4 siyasi parti ile sınırlandırılmış; elde edilen bulgular ışığında bazı sonuçlar ortaya konulmuş, sonuçlarla ilişkili olarak eğitim dünyası ve bilgi ve belge yönetimi disiplini için öneriler sunulmuştur.

Bu sayımızda yer alan ikinci makale ise bir araştırma projesi ürünü olan ve M. T. Berbercan tarafından kaleme alınan “*Yunan Adalarındaki Eski Türk Varlığının Edebî İzleri II: Sakız*” başlıklı makaledir. Bu makalede, Osmanlı İmparatorluğu idaresinde yaklaşık 350 yıl boyunca Türk hâkimiyetinde kalmış Sakız adasında bulunan ve Türk varlığının birer izi olarak varlığını devam ettiren Türk dili, edebiyatı ve tarihine ait kültür unsurları ile Osmanlı yadigârları üzerine bir inceleme yapılmıştır. Yazar, incelemesinde 2015 yılında yaptığı seyahat müddetince tuttuğu notlara dayanarak, Doğu Ege’deki üçüncü büyük ada olan ve Türk varlığının edebî izlerinden önemli örnekleri kültür mirası içinde korumaya devam eden Sakız adasını çeşitli yönlerden tanıtmıştır.

Kadir Tuğ tarafından ele alınan ve Kırgızistan’ın Bişkek, Celalabad, Oş bölgelerinde Türkçe öğrenme kursuna katılan öğrencilere anket uygulanmak suretiyle ortaya çıkan “*Kırgızistan’da Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Bu Dili Öğrenme Nedenleri ve Türklük Bilincine Karşı Farkındalıkları*” başlıklı araştırma bu sayımızın üçüncü makalesini oluşturmaktadır. Bu makalede, Kırgızistan’da Türkiye Türkçesi öğrenen öğrencilere dil bilmenin önemi, bu dili öğrenme nedenleri ve Türklük bilinci ile ilgili bazı anket soruları yöneltilmiştir. Anket çalışmasının sonucunda dil bilmenin gerekliliğine olan inancın ortak dil birliğinin oluşmasında önemli bir etken olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ortak dil ve düşünceye sahip olan toplumların birbirleriyle anlaşmasının ve ortak hareket etmesinin Türk birliğinin sağlanması bakımından önemli olacağı tespit edilmiştir.

Dördüncü makale, İngilizce olarak kaleme alınan “*Matthew Arnold’un Bilge Çingene ve T. S. Eliot’ın J. Alfred Prufrock’un Aşk Şarkısı Şiirlerinin Anti-Pastoral Yorumu*” başlıklı çalışmadır. Esra Ünlü bu çalışmada edebi bir tür olarak “pastoral”ın geçmişinin antik çağlara kadar uzandığını ve en eski pastoral örneğinin M.Ö. 3. yüzyılda Yunanlı şair Theokritos tarafından oluşturulduğunu söylenmektedir. Yazara göre tarihsel olarak, pastoral her çağda şairler tarafından değişik amaçlarla oluşturulmuş, çoğu zaman çoban hayatı ve doğa hakkında yazılmış basit bir şiir türü olarak değerlendirilse de yüzyıllar içerisinde pastoralin bağlamı ve pastorele atfedilen anlamlar genişlemiştir. Yazarın dediğine göre Ortaçağ’da çok az sayıda pastoral örneği verilmesine karşın, Rönesans döneminde pastoral edebi bir tür olarak yeniden canlanmış ve bu dönemde şairler ve oyun yazarları insan ve doğa arasında baş gösteren ayrılığı vurgulamak için pastoral formundan faydalanma eğiliminde olmuşlar. Ancak daha sonraki dönemlerde basit bir kırsal yaşam övgüsü olmayan pastoral türü insanın doğayı sömürsüne ve hem kendinden hem de diğer insanlardan uzaklaşmasına dikkat çekmek amacıyla yazılmaya başlanmıştır.

Böylece pastoral, insanın doğayla bütünleşmesini ve geleneksel pastoral şiirlerdeki mutlu çobanlar gibi yaşamasını engelleyen, toplumun aksayan ve insanı huzursuz eden yönlerine dikkat çekmede bir eleştiri aracı haline gelmiştir. Araştırmada, Viktorya Dönemi şairi Matthew Arnold’un

“Bilge Çingene” adlı şiirinde bilge bir çingenenin yaşamıyla kendi çağındaki insan yaşamını karşılaştırarak insanın mutlu bir yaşam sürebilmek için hayalgücü ve masumiyete ihtiyaç duyduğu vurgulanmaktadır. Aynı şekilde, modern şair T. S. Eliot’un da “J. Alfred Prufrock’un Aşk Şarkısı” şiirinde modern çağda insan yaşamını ve insanın çaresizliğini tasvir ettiği belirtilmektedir. Her iki şiirde de anti-pastoral bir dünyanın betimlendiği, burada pastoralin işlevinin ise insanların çoktan kaybettikleri ideal yaşamı gösterdiği dile getirilmektedir.

“Cumhuriyet Dönemi Denizcilik Tarihçileri Üzerine Bir Analitik İnceleme (Cumhuriyet Dönemi Denizcilik Tarihçiliğine Öncülük Yapan Bahriye Kökenli Deniz Tarihçileri ve Eserleri)” adlı beşinci makalenin yazarı S. M. Hatip, çalışmasında denizcilik tarihiyle ilgili birçok makale ve kitabın deniz subayları tarafından Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk yıllarında yazıldığını, bunlardan çoğunun çeviri ve derleme olduğunu, bazı orijinal yayınların da arşiv kaynakları kullanmak suretiyle kaleme alındığını belirterek “Denizcilik Dergiler Donanma Mecmuası” ve “Risale-i Mevkute-i Bahriye” adlı dergilerin belirli açılardan denizcilik tarihi çalışmalarına ışık tuttuğunu belirtmektedir. Yazarın dediğine göre yine 1950’lerden sonra denizcilik tarihçiliği konusunda bahriye kökenli tarihçiler eserler vermişler ama akademik anlamda bu eserlerin sayısı fazla olmamıştır. Kısaca, araştırmada bu kişilerin Denizcilik Tarihçiliğine olumlu katkılarda bulunduğu vurgulanmaktadır.

Bu sayımızın altıncı makalesi Rusçadan Türkçeye çevrilmiş bir araştırmadır. Atilla Bağcı’nın çevirdiği yazının başlığı “Gençleri Eğitme Aracı Olarak Somut Olmayan Kültürel Miras: İş Deneyimlerinden” adını taşımaktadır. Makalede kısaca şunlar vurgulanmaktadır: Geleneksel kültürün kendi dinamiği ve ekolojisi sanat dallarında açık şekilde ortaya çıkmaktadır. Bizim bakış açımıza göre varlığı üzerinde oldukça fazla tartışmalar yapıldığı “ekolojik şuur” şeklinde adlandırılan düşüncenin insanlarda şekillendirilmesinin bir yolu da budur. Tecrübelerimiz bizi, her şeyden önce kişiye, kendisini dünyanın bir parçası olarak ve kendisini her şeye karşı sorumluluk sahibi görme şuur ve duygusunu aşılacağına ikna ediyor. Özellikle bu çizgi geleneksel dünya tasavvurunun kopartılamaz bir parçasıdır.

Dergimizin son yazısı yine bir çeviri makale olup, Mehmet İli tarafından bu defa İngilizceden Türkçeye çevrilen “Çeviride Dil ve Kültür: Paydaş mı yoksa Rakip mi?” başlıklı araştırmadır. Araştırmada çevirinin dilbilimsel ve kültürel boyutlarının birbirlerine muhalif değil tamamlayıcı olduğu, kültürel çeviri sorunlarının genellikle dil problemleri gibi yeniden formüle edilebildiği belirtilmekte; kaynak dil kültürlerindeki farklılıklar bilinmeyen olguları ve fikirleri erek dil okuyucusuna açıklayan ek bilgileri gerektirebildiği; bazı durumlarda gereksiz detayların çıkarılmasıyla sonuçlanabildiği ileri sürülmektedir. Araştırmanın üzerinde durduğu diğer hususlar ise şöyledir: Erek dil okuyucusuna odaklanmak aynı zamanda onun kaynak metin iletisini doğru biçimde anlamasını mesele edinmektir. Her hangi bir eşdeğerlik iyi bir

çevirinin ayırıcı özelliği sayılan kaynak metne sadakat manasına gelir. Hem kuramsal olarak hem de uygulamada çeviri ile belirli edimsel amaçlara ulaşmak için kaynak iletiden az çok uzaklaşabilen çeşitli edimsel uyarlama tipleri arasında bir sınırlama çizgisi çekmek yerinde olacaktır.

Kıymetli Bilim İnsanları;

Dergimizin bu sayısının da bilim ve kültür hayatımıza katkı sağlayacağına inanıyor ve daha sonraki sayılarımız için destek ve yazılarınızı bekliyoruz.

Saygılarımızla...

Prof. Dr. Mehmet BEŞİRLİ

Editör